

GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Havaların ısındığı ve gözlem için uygun olduğu yaz ayları geliyor. Gökadamızın merkezinin yer aldığı bölge güneyde yükselirken, gözlenebilecek gök cisimlerinin sayısı da artıyor. Yaz gökyüzünün en parlak yıldızlarından biri olan Vega, hava karardığında kuzeydoğu ufkundan yükselmeye başlıyor. Bu yıldız, yaz mevsiminin habercisi olarak kabul ediliyor.

Mars'ın (Eski Yunanca'da Ares) rakibi anlamını taşıyan Akrep'in turuncu dev yıldızı Antares, hava karardıktan bir süre sonra güneydoğu ufkundan doğuyor. Antares ve Mars, iki yönden birbirlerine rakipler. Birincisi, renkleri çok benzer. Antares, dev ve soğuk bir yıldız olduğu için rengi Mars'inki gibi turuncu. Parlaklıkta Mars, genelde daha üstün olsa da, bu yaz Antares galip. Çünkü bu sıralar Mars gezegenimize uzak olduğundan, ondan biraz daha sönük.

Yaz gökyüzünün belirgin parlak yıldızları arasında yer alan bir turuncu dev olan Çoban Takımyıldızı'ndaki Arcturus ise haziran ayında neredeyse başucumuzda bulunuyor. Kuğu'daki Deneb ve Kartal'daki Altair, Vega'yla birlikte Yaz üçgeni'ni oluşturuyorlar.

Gezegenlere gelirse, akşamın en parlak gezegeni Jüpiter, hava karardığında doğu ufku üzerinde yükselmiş oluyor. Jüpiter ve Terazi'nin en parlak yıldızı olan Zubenelgenubi, birbirlerine çok yakın konumdalar. Gezegen ve yıldız arasındaki parlaklık farkı dikkate değer. Jüpiter, bu haliyle yıldızdan yaklaşık 100 kez parlak.

Mars, akşam gökyüzünde günden güne yavaş yavaş alçalırken, gökyüzünün yıldızlardan oluşan fonunda doğuya doğru ilerlemeyi sürdürüyor. Ay sonunda, benzer parlaklılardaki Castor, Pollux ve

Mars, bir doğru üzerine dizilmiş gibi görünüyorlar. Gezegenin parlaklığı bir ay içinde biraz daha düşüyor. Mars'ın doğuya doğru ilerleyişi, onu giderek Satürn'e yaklaştırıyor. Ay sonunda, iki gezegen iyice yakınlaşmış olacaklar. Bu sırada, iki gezegen arasındaki parlaklık farkı çok belirgin olacak. Satürn, artık gece yarısı civarı batıyor.

Venüs, sabah gökyüzünde yer alan tek parlak gezegen. Venüs, ay boyunca yükselimini koruyor ve sabah saat 03:45 civarı doğu ufku üzerinde belirliyor.

Merkür, Mayıs ortalarında gözlem için pek uygun konumda değil. Haziran'ın ilk günlerinden itibaren akşam gökyüzünde gözlenebilecek kadar yükselmemiş oluyor.

Ay, 5 Mayıs'ta ilkdördün, 13 Mayıs'ta dolunay, 20 Mayıs'ta sondördün, 27 Mayıs'ta yeniay evrelerinden geçecek.

► **Alp Akoğlu**

